

M.A. Sociology M.A. Part II Semester IV

Total 50 Marks

Instructions:

1. Each question carries 2 marks.
2. Answer any 25 questions only

Multiple choice questions.

1. Which of the following is not type of table?

खालीलपैकी कोणता टेबलचा प्रकार नाही

- A. Bivariate   B. Multivariate
C. Univariate   D. Normal

2. Which of the following is not type of data distribution?

खालीलपैकी कोणता माहिती विश्लेषणाचा प्रकार नाही

- A. Frequency वारंवारिता   B. Percentage टक्केवारी
C. Table टेबल   D. Cumulative संचयी

3. Questionnaire is a :

प्रश्नावली हि.....

- (A) Research method संशोधन पद्धती
(B) Measurement technique मापनाचे तंत्र
(C) Tool for data collection माहिती संकलनाचे साधन
(D) Data analysis technique माहिती विश्लेषणाचे तंत्र

4. Which Year First resolution of HRD passed in UNO?

कोणत्या साली संयुक्त राष्ट्र संघाच्या आमसभेत मानव संसाधन विकासाचा ठराव संमत करण्यात आला.

- A. 1969   B. 1979
C. 1989   D. 1999

5. Who was first introduced the concept of Human Resource Development?

मानव संसाधन विकास हि संज्ञा सर्वप्रथम कोणी वापरली आहे.

- A. Abraham Maslo अ. अब्राहम मास्लो
- B. B F Skinner ब. बी एफ स्किनर
- C. Peter Draker क. पीटर ड्रकर
- D. Leonard Nadler ड. लिओनार्ड नाडलेर

6. What is the purpose of training. प्रशिक्षणाचा हेतू कसा असतो .

- A. Normal अ. सामान्य
- B. Abnormal ब. असामान्य
- C. Definite क. निश्चित
- D. None of these ड. यापैकी नाही

7. According to 2011 Census what is child sex ratio in India?

२०११ च्या जनगणनेनुसार भारतातील बालकांच्या जन्माचे प्रमाण किती आहे?

- A) 914
- B) 940
- C) 933
- D) 920

8. Who wrote the book 'Integrated Approach to Social Work in India'?

'Integrated Approach to Social Work in India' हे पुस्तक कोणी लिहिले आहे?

- A) Fink E. Arthur
फिंक इ अर्थूर
- B) Bhattacharya Sanjay
भाताचार्य संजय
- C) Tripathi
त्रिपाठी
- D) Jackson P.C
जाक्सन पी सी

9. When was 'The Immoral Traffic (Prevention) Act' implemented in India?

'The Immoral Traffic (Prevention) Act' हा कायदा केव्हा लागू करण्यात आला?

- A) 1952
- B) 1956

C) 1954

D) 1958

10. Which of the following variable brings changes in population?

खालीलपैकी कोणते घटक लोकसंख्येच्या बदलावरती परिणाम करतात?

a) Fertility

b) Migration

जन्मदर

स्थलांतर

c) Mortality

d) All

मृत्युदर

वरील सर्व

11. Which one of the following programmes do not focus on Rural Development ?

खालीलपैकी कोणता कार्यक्रम ग्रामीण विकासावर केंद्रित नाही

A] Agricultural related Programmes

B] Health Programms for human and non human beings

कृषी संबंधित कार्यक्रम

मानव आणि मानवेत्तर आरोग्य कार्यक्रम

C] Individual development Programmes

D] Community Development Programmes

वैयक्तिक विकास कार्यक्रम

समुदाय विकास कार्यक्रम

12. In the final stage of demographic transition, fertility rate is

लोकसंख्येच्या संक्रमणाची शेवटची पायरी म्हणून जन्मदाराचे प्रमाण ....

(A) greater than mortality rate

(B) at the replacement level

मृत्युदारापेक्षा जास्त

बदली पातळीवर

(C) less than the mortality rate

(D) None of these

मृत्युदरापेक्षा कमी

यापैकी नाही

13. Which is one of the following is not characteristics of communication
खालीलपैकी एक संवादाची वैशिष्ट्ये म्हणून आहे?

- A. Commodity अ. कमोडिटी
- B. Technology बी. तंत्रज्ञान
- C. Scale सी. स्केल
- D. All the above डी. वरील सर्व

14. According to the Mcquail, media crates planning meaning system because.....

मॅकवेलच्या म्हणण्यानुसार, मीडिया नियोजन म्हणजे अर्थ प्रणालीची व्यवस्था करते
कारण .....

- A. they are popular tools for entertainment अ. ते मनोरंजनासाठी
लोकप्रिय साधने आहेत
- B. they are a source बी. ते एक स्रोत आहेत
- C. they are a location सी. ते एक स्थान आहेत
- D. they are creating benchmarks डी. ते बेंचमार्क तयार करतात

15. which are the types of media theories ? पुढील पैकी माध्यम सिद्धांतांचे प्रकार कोणते
आहेत?

- a. Normative अ. नॉर्मेटिव्ह
- b. operational theory बी. परिचालन सिद्धांत
- c. Common sense theory of media सी. माध्यमांचा सामान्य ज्ञान सिद्धांत
- d. All of the above डी. वरील सर्व

16. Who originally formulated disengagement theory?
मूळतः विच्छेदन सिद्धांत कोणी बनविला?

- A) Henry
हेन्री

- B) Cumming
कमिंग
- C) Both of the above
वरील दोन्ही
- D) None of the above
वरीलपैकी काहीही नाही

17. Who study the social aspects of aging?
वृद्धावस्थेच्या सामाजिक बाबींचा अभ्यास कोण करतो ?

- A) Geriatric
जिरायट्रिक
- B) Gerontologists
जिरंटोलॉजिस्ट
- C) Social gerontologist
सामाजिक जिरंटोलॉजिस्ट
- D) All of the above**
वरील सर्व

18. Which aging is important in sociology of aging?
वर्धक्यच समाजशास्त्रात कोणते वृद्धत्व महत्वाचे आहे?

- A) Social aging**
सामाजिक वृद्धत्व
- B) Chronological aging
कालक्रमानुसार वृद्ध होणे
- C) Biological aging
जैविक वृद्धत्व
- D) Psychological aging
मानसिक वृद्धत्व

19. Which of the following is the objective of rural development?
ग्रामीण विकासाचे उद्दीष्ट पुढीलपैकी कोणते आहे?

- A) Alleviation of poverty & unemployment
गरीबी आणि बेरोजगारीचे निर्मूलन
- B) Provision of training to rural unemployed youth and also to marginal farmers
ग्रामीण बेरोजगार तरुणांना आणि अल्पभूधारकांनाही प्रशिक्षण देण्याची तरतूद
- C) Both of the above
वरील दोन्ही
- D) None of the above

वरीलपैकी काहीही नाही

20. What is rural development?

ग्रामीण विकास म्हणजे काय

- A) Economic and legal upliftment of rural areas
ग्रामीण भागाची आर्थिक आणि कायदेशीर उन्नती
- B) Economic and technical upliftment of rural areas
ग्रामीण भागाची आर्थिक आणि तांत्रिक उन्नती
- C) Economic and social upliftment of rural areas
ग्रामीण भागाची आर्थिक आणि सामाजिक उन्नती
- D) Economic and political upliftment of rural areas
ग्रामीण भागाची आर्थिक आणि राजकीय उन्नती

21. Who is the author of the book 'Rural Development in India'?

'Rural Development in India' पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत?

- A) Reddy K V
- B) Misra B
- C) Singh Hoshiyar
- D) Brara J S

22. Who is the head of National Disaster Management Authority (NDMA) of India?

भारताच्या राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे (एनडीएमए) प्रमुख कोण आहेत?

- A] Defense Minister संरक्षण मंत्री
- B] Home Minister गृहमंत्री
- C] Prime Minister पंतप्रधान
- D] Chief Minister मुख्यमंत्री

23. Which of the following among state majority area include in earthquake prone zone?

खालीलपैकी कोणत्या एका राज्यांपैकी बहुतेक क्षेत्राचा भूकंप प्रवण विभागात समावेश आहे?

- A] Gujarat गुजरात
- B] Manipur मणिपूर
- C] Bihar बिहार
- D] Punjab पंजाब

24. The total cyclone prone area in India is

भारतातील एकूण----- चक्रीवादळ प्रवण क्षेत्र आहे.

- A] 15% B] 10%
C] 8% D] 20%

25. Who edited the book 'The International Handbook of Environmental Sociology'?

'द इंटरनेशनल हॅडबुक ऑफ एन्व्हायर्नमेंटल सोशॉयोलॉजी' पुस्तकाचे संपादन कोणी केले?

- A] Michal Radcliff and Graham Woodgate B] Karl Marx कार्ल मार्क्स
मीकल रॅडक्लिफ आणि ग्रॅहम वुडगेट

- C] F. R. Fosberg एफ. आर. फॉसबर्ग D] A. G. Tansley ए. जी. टॅन्स्ले

26. Which school has contributed early interest in environmental issues?

कोणत्या स्कूलने पर्यावरणीय समस्यांमध्ये लवकर रस निर्माण केला आहे?

- A] Oxford School ऑक्सफोर्ड स्कूल B] Chicago School शिकागो स्कूल
C] Cambridge School केंब्रिज स्कूल D] Frankfort School फ्रॅंकफोर्ट स्कूल

27. Which year of following among Disaster Management Act passed by Government of India?

भारत सरकारने आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम कोणत्या वर्षी पास झाला??

- A] 2005 B] 2015
C] 2007 D] 2010

28. Which is not following the internal element of HR Planning?

खालीलपैकी कोणता मानव संसाधन नियोजनातील अंतर्भूत घटक नाही.

- A. Education अ. शिक्षण B. Health ब. आरोग्य
C. Training क. प्रशिक्षण D. Computer ड. संगणक

29. Which of the following resource is a Human resource?

खालीलपैकी कोणते मानवी संसाधन आहे.

A. Solar Energy अ. सौरउर्जा

B. Gas Energy ब. वायुउर्जा

C. Mineral oil क. खनिजतेल

D. Qualitative population ड. गुणात्मक लोकसंख्या

30. What are the main stages of human resource planning.

मानव संसाधन नियोजनाचे मुख्य टप्पे किती आहेत.

A. four

B. Five

C. Six

D. seven